

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216213104
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216213104.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a sudcov JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava 811 02 , IČO : 50 094 297, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., N. XXXX/XX, o zaplatenie 5.340,15 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13Csp/46/2016-53 zo dňa 13.06.2017 v napadnutej zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v týchto častiach v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že: Súd konanie v časti vyčísleného úroku vo výške 45 eur zastavuje. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.854,55 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.854,55 eur od 21.07.2016 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur splatných vždy do 25. dňa každého mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 4.854,55 eur ako aj v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v časti 19 % úroku ročne a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietal. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 25,02 % náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl., 566 ods.2, § 517 ods.1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), § 3 Nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z., § 497, § 497 a nasl., § 502 ods.1 Obchodného zákonníka, § 1 ods.1, 2, § 2, § 9 ods.9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.04.2014 tým, že žaloba žalobcu bola čiastočne dôvodne podaná. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 05.08.2016 domáhal zaviazania žalovaného na zaplatenie nezaplatenej istiny vo výške 4.932,45 eur, zmluvného úroku vyčísleného do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 407,70 eur, zmluvného úroku vo výške 19% ročne z nezaplatennej istiny vo výške 4.932,45 eur od 04.01.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 4.932,45 eur od 21.07.2016 do zaplatenia. Súčasne sa domáhal náhrady trov konania. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že žalovanému na základe zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 5323885513 z 27.06.2013 poskytol peňažné prostriedky vo výške 5.000 eur. Poskytnutý úver, úroky poplatky a iné peňažné plnenia sa žalovaný zaviazal žalobcovi uhradiť v určenej lehote, podľa zmluvných dokumentov. Žalobca v dôsledku omeškania žalovaného vyhlásil dňa 03.01.2014 úver za predčasne splatný. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 4.932,45 eur, zmluvný úrok z istiny vo výške 407,70 eur a bankové poplatky vo výške 28,98

eur. Celková dlžná suma ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola 5.369,13 eur, z ktorej žalovaný po vyhlásení predčasnej splatnosti zaplatil (nešpecifikovanú) časť dňa 20.07.2016. Za dôkaz žalobca označil zmluvu, obchodné podmienky žalobcu pre spotrebiteľské úvery (OP SÚ), Všeobecné obchodné podmienky žalobcu (VOP), oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný a upozornenie z 27.06.2013. Žalovaný v spore uviedol, že žalobcovi platí každý mesiac, ale nie podľa predstáv žalobcu. Platí mesačne buď sumy po 10 eur, alebo po 15 eur, lebo keď zaplatí 20 eur, už nemajú čo jesť. Má 3 deti a manželka je na materskej dovolenke. Súd v súlade s 181 ods. 2 CSP uviedol, že medzi stranami nie je sporné uzavretie úverovej zmluvy, sporná je výška uplatnenej pohľadávky z dôvodu, že táto je uplatnená v rovnakej výške ako bola vyčíslená k 03.01.2014, a to aj napriek čiastočným úhradám žalovaného po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Preto sa súdu javí nárok žalobcu len čiastočne dôvodný. Súd uvedené pojednávanie odročil za účelom preukázania úhrad realizovaných žalovaným. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 09.06.2017 doplnil skutkové tvrdenia a uviedol, že žalovaný sa zaviazal čerpaný úver zaplatiť pravidelnými mesačnými splátkami po 121,85 eur vždy k 16. dňu v mesiaci, počnúc 16.07.2013. Súčasne uviedol prehľad platieb žalovaného a spôsob ich započítania s tým, že žalovaný od poskytnutia úveru uhradil sumu vo výške 669,21 eur, z ktorej na poplatky bola započítaná suma vo výške 58,68 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) bola započítaná suma 542,98 eur a na istinu bola započítaná suma 67,55 eur. Taktiež uviedol, že po podaní žaloby žalovaný uhradil sumu 45 eur, v dôsledku čoho zobral žalobu späť v časti zaplattenia sumy 45 eur titulom dlžného úroku z istiny. Žalobca však ponechal bez povšimnutia skutočnosť, že od predčasného zosplatnenia úveru do podania žaloby vo veci žalovaný uhradil sumu 440 eur a napriek tomu si, až na čiastočné späťvzatie žaloby v časti 45 eur, uplatňoval nárok v rozsahu výšky pohľadávky vyčíslenej k 03.01.2014, teda bez zohľadnenia (ďalších) úhrad žalovaného vo výške 440 eur realizovaných po predčasnom zosplatnení úveru až do podania žaloby. Na pojednávaní vo veci konanom dňa 13.06.2017 žalovaný predložil doklady o úhradách realizovaných v prospech žalobcu pod variabilným symbolom 5323885513, ktorý je zhodný s číslom úverovej zmluvy ako aj variabilným symbolom uvedeným žalobcom v žalobe. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že žalobca, má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, predpisom lex specialis. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Súd v súlade s § 145 ods. 2 CSP konanie so súhlasom žalovaného zastavil v rozsahu čiastočného späťvzatia žaloby.

Súd prvej inštancie mal na zákale vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 27.06.2013 uzavretá zmluva o úvere dostupná pôžička č. 5323885513, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 72 mesačnými splátkami po 121,85 eur, splatnými v 16. deň kalendárneho mesiaca, pričom termín splatnosti 1. splátky bol 16.7.2013 a konečná splatnosť úveru bola určená na 16.6.2019, pri úrokovej sadzbe vo výške 19%, pri RPMN 20,74% a priemernej RPMN vo výške 19,47%, pri celkovej výške nákladov 3.326,80 eur. Prípisom zo 16.12.2013 žalobca upozornil žalovaného, že podstatným spôsobom porušuje úverovú zmluvu, keď pohľadávka banky po lehote splatnosti predstavuje sumu vo výške 583,15 eur. Súčasne žalovaného upozornil na oprávnenie vyhlásenia úveru predčasne splatným. Podaním z 03.01.2014 žalobca vyhlásil pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 5323885513 za predčasne splatnú v celom rozsahu s tým, že túto špecifikoval ako dlžnú istinu vo výške 4.932,45 eur, úrok vo výške 407,70 eur, poplatky za upomienky vo výške 28,98 eur, úhrnom vo výške 5.369,13 eur. Súčasne vyzval žalovaného k úhrade vyčíslenej pohľadávky do 10 dní od doručenia výzvy. Z doručky na čl. 15 vyplýva, že uvedená výzva bola žalovanému doručená 9.01.2014. Zo špecifikácie úhrad žalovaného predloženej žalobcom až po prvom pojednávaní vo veci vyplýva, že žalovaný realizoval úhradu splátky v dohodnutej výške 121,85 eur len pri úhrade prvej splátky, splatnej 16.07.2013. V mesiaci august 2013 nerealizoval žiadnu úhradu a od 10.09.2013 do 30.12.2013 vrátane uhradil úhrnom sumu vo výške 62,36 eur. Teda do konca roku 2013 žalovaný úhrnom uhradil sumu vo výške 184,21 eur. V roku 2014 žalovaný realizoval úhrady v úhrnnej výške 100 eur, v roku 2015 v úhrnnej výške 230 eur, v roku 2016 vo výške 135 eur a v roku 2017 úhrnom uhradil sumu vo výške 20 eur do 21.03.2017. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný úhrnom uhradil sumu vo výške 669,21 eur, pričom do vyhlásenia predčasnej

splatnosti úveru dňa 03.01.2014 bolo splatných 6 splátok po 121,85 eur. Preto žalovaný mal uhradiť do 03.01.2014, resp. do 16.12.2013, kedy prebehla splatnosť ostatnej splátky splatnej pred vyhlásením predčasnej splatnosti, úhrnom sumu vo výške 731,10 eur. Žalobca nešpecifikoval, aká suma z tej ktorej mesačnej splátky vo výške 121,85 eur splatnej do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pripadla na splátku istiny a aká suma pripadla na splátku úroku, rovnako ako nešpecifikoval výšku istiny úveru zahrnutú v predčasne zosplatnených splátkach. V rozpore s § 132 ods. 2 CSP odkazoval na listinné dôkazy pripojené k žalobe. Je však vylúčené, aby dlh žalovaného bol v čase podania žaloby 05.08.2016 v rovnakej výške aká bola ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, najmä keď žalovaný po 03.01.2014 realizoval úhrady nielen vo výške 45 eur, v ktorej časti zobral žalobca žalobu späť. Žalovaný od predčasného zosplatnenia úveru do podania žaloby vo veci uhradil sumu 440 eur. Rovnako je vylúčené, aby dlh na zmluvnom úroku za obdobie do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bol v čase podania žaloby 05.08.2016 v rovnakej výške 407,70 eur, resp. vo výške 362,70 eur (po čiastočnom späťvzati žaloby v dôsledku ďalších úhradách žalovaného), najmä keď žalobca, v rozpore s § 566 ods. 2 OZ, započítal z čiastočných úhrad žalovaného na úrok sumu 542,98 eur, pričom žalovaný mal do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zaplatiť (titulom istiny a úroku) úhrnom sumu 731,10 eur. Rozdiel medzi úhradami žalovaného vo výške 669,21 eur a sumou splátok splatných do 03.01.2014 potom predstavuje sumu vo výške 61,89 eur titulom dlhu žalovaného na mesačných splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti. Započítanie časti úhrad žalovaného aj na poplatky v úhrnnej výške 58,68 eur je podľa názoru súdu nedôvodné, najmä keď v úverovej zmluve strán sporu z 27.06.2013 nie sú uvedené žiadne poplatky, a tak žalobca s poukazom na § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2014 nemohol od žalovaného ako spotrebiteľa požadovať poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, ktorá navyše, podľa textu zmluvy, nemá ani žiadne prílohy. Prílohou úverovej zmluvy nie sú ani VOP žalobcu, ani OP SÚ, pričom tieto nie sú ani opatrené podpismi zmluvných strán, a preto nemôžu tvoriť zmluvnú dokumentáciu vzťahu strán sporu (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9.11.2016 dostupný na www.curia.europa.eu) Súd s poukazom na dôkaz žalobcu z čl. 18 spisu - plán splátok - má za to, že dňa 03.01.2014 bola, popri už istine úveru zahrnutej v splátkach istiny a úroku splatných do 03.01.2014, predčasne zosplatnená istina vo výške 4.792,66 eur. Uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej istiny a úroku v úhrnnej výške 5.340,15 eur považoval súd za dôvodný len do úhrnnej výšky 4.854,55 eur, a to titulom dlžných splátok istiny a úroku splatných do 03.01.2014 vo výške 61,89 eur a titulom predčasne zosplatnenej istiny úveru vo výške 4.792,66 eur. Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 4.854,55 eur, vrátane prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, zamietol ako nedôvodnú. Pokiaľ si strany sporu v zmluve dohodli úrokovú sadzbu 19% ročne, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu na 19% úrok ročne zo sumy dlžnej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, teda od 04.01.2014 až do jej zaplatenia. Uvedeným úrokom sa úročí len istina čerpaného úveru, a to len do splatnosti úveru, v danom prípade do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 03.01.2014, pričom úrok zahrnutý v splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, s úhradou ktorého sa žalovaný dostal do omeškania, bol žalobcovi prisúdený v prísudku sumy 4.854,55 eur. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne zosplatnenej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver, ktorou nepochybne úrok z úveru je, nezvyšuje. Navyše, je už notoricky známe, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do 03.01.2014 (deň, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru). Po uvedenom dni žalobcovi už nevznikol ďalší nárok na úrok z úveru. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti osobitne žalovaného 19% úroku z úveru od 04.01.2014 do zaplatenia nepovažoval za dôvodnú a zamietol ju. V súlade s tým súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/307/2013-51 z 22.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/175/2013-146 z 30.4.2014, č.k. 9Co/927/2015-78 zo 14.9.2016, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. 5. 2012 a v súvislosti s tým aj uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012, v ktorých bola právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Z dlžnej sumy vo výške 4.854,55 eur vznikol žalobcovi od márneho uplynutia lehoty splatnosti určenej v oznámení žalobcu z 03.01.2014 (od 20.01.2014) aj nárok na žalobcom požadovaný 5% úrok z omeškania ročne až do zaplatenia. Žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania od 21.07.2016 podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a to o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá k 21.07.2016 bola 0%. Súd s poukazom na § 216 ods. 1, 2 CSP o úroku z omeškania rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, keď aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú. V spore bol žalobca len

čiasťočne úspešný (62,51%), pričom neúspech žalobcu v časti istiny, ale aj v časti 19 % úroku (ktorý po vyčíslení za obdobie od 4.1.2014 len do podania žaloby predstavuje sumu vo výške 2.426,35 eur a do rozhodnutia vo veci sumu 3.227,44 eur), či úroku z omeškania je úspechom žalovaného (37,49%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu. S poukazom na § 262 ods. 1 CSP súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi priznal 25,02% náhradu trov konania. Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP, keď vzhľadom na výšku prisúdenej istiny a sociálnu situáciu žalovaného, ktorého manželka je na materskej dovolenke, pričom majú 3 deti, povolil žalovanému platiť v pravidelných mesačných splátkach, pod hrozbou straty výhody splátok. Súd zohľadnil aj snahu žalovaného o úhradu svojho dlhu nepravidelnými splátkami vo výške 5 až 25 eur.

2. Uvedený rozsudok súdu prvej inštancie včas podaným odvolaním napadol žalobca v napadnutej zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne určil, že absentuje výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Súd v odôvodnení uviedol, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje výška, počet, termíny splátok podľa § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z. z.. S týmto nemožno súhlasiť. S poukazom na znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. sa uvedené ustanovenie aplikuje len v prípade, že obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj amortizácia istiny, pričom v takom prípade sa zákazníkovi v zmysle § 9 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. poskytuje amortizačná tabuľka. V danom prípade nebola dohodnutá amortizácia istiny a z toho dôvodu sa náležitosti podľa § 9 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. dá vyhovieť jedine nasledovným spôsobom, ktorý žalobca považuje za postačujúci. Zmluva o úvere obsahuje požadované náležitosti, keď sa v nej uvádza výška úveru, úrok vyjadrený úrokovou sadzbou, výška mesačnej splátky, RPMN banky v %, priemerná RPMN na trhu, celková výška úveru, dátum prvej splátky, dátum nasledujúcich splátok, počet mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti úveru. Vzhľadom na uvedené považuje za absolútne dostatočné a v súlade so zákonom, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje vyčíslenie istiny, úroku a poplatku a zároveň určuje počet, výšku a termíny splatnosti jednotlivých splátok, ktorými sa má táto celková čiastka splatiť s poukazom napr. na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.09.2012 sp. zn. 17Co/151/2012. Okrem uvedeného je významným faktom, ktorý svedčí v prospech výkladu žalobcu aj znenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, ktorá na rozdiel od predchádzajúcej smernice zavádza v článku 22 ods. 1 tzv. maximálnu harmonizáciu, čiže požiadavku na prijatie takej vnútroštátnej úpravy, od ktorej sa nemožno odchyliť. Ustanovenie článku 10 Smernice/2008/48 presne stanovuje, aké náležitosti má mať zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom toto ustanovenie neuvádza žiadne také vytýkané požiadavky na náležitosti zmluvy, ako stanovuje § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Inak povedané článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nie je správne premietnutý do § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom článok 10 ods. 2 Smernice má priamy účinok a je potrebné dať prednosť aplikovaniu článku 10 Smernice namiesto § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Aplikácia Smernice založená na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva umožňuje účastníkovi vnútroštátneho súdneho alebo správneho konania dosiahnuť podobný výsledok, aký by sa dosiahol v prípade priamej aplikácie Smernice. V súlade s povinnosťou zabezpečiť úplnú účinnosť práva Únie, je vnútroštátny súd, správny orgán alebo iný orgán, ktorý aplikuje vnútroštátne právo, povinný vykladať ho čo najviac v zmysle znenia a cieľov Smernice, aby sa dosiahol Smernicou sledovaný výsledok a to bez ohľadu na to, či sú vykladané vnútroštátne ustanovenia neskoršie alebo skoršie ako Smernica, alebo či Smernica bola transponovaná načas. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017 sp. zn. 11Co/39/2016 žalobca tvrdí, že zmluva obsahuje všetky požadované obsahové náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaný mohol posúdiť rozsah svojho záväzku (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 42/15) a teda nemožno považovať poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 19 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 4.932,45 eur od 04.01.2014 do zaplatenia. Podľa súdu prvej inštancie má povinnosť platiť úroky svoje limity a to v tom zmysle, že táto zásada platí až do zosplatenia úveru, pretože po zosplatení úveru nastupujú sankčné úroky z omeškania. Kumulácia úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania by podľa názoru súdu predstavovala neúmernú, neprijateľnú záťaž pre žalovaného. Žalobca tvrdí, že rozsudok súdu je v tejto časti v rozpore so zákonnou úpravou. S poukazom na ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka uviedol, že zosplatenie úveru je právo veriteľa jednostranne zmeniť termín splatnosti úveru z dôvodu, že dlžník poruší svoju povinnosť. Zosplatenie úveru je tak následkom porušenia povinnosti dlžníka riadne a včas uhradiť splatnú časť

úveru, čím dochádza k strate výhody úhrady úveru v splátkach a dlžník je povinný uhradiť celú výšku úveru jednorázovo a nie po častiach. Pokiaľ tak platí, že dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivéj splátke až do času jej riadneho splatenia, nie je dôvodný taký výklad, že v prípade zmeny splatnosti jednotlivé splátky (zosplatnenie úveru) povinnosť platiť zmluvný úrok až do času riadnej úhrady dlžnej sumy zanikla. Takýto výklad by bol až absurdný, keď privodením stavu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu porušenia povinnosti dlžníka, by sa postavenie dlžníka zvýhodnilo v porovnaní s jeho postavením v prípade, ak by povinnosť neporušil. Takýto výklad nie je prípustný. Ad absurdum v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň tejto nepoctivosti poskytol ochranu. Ani sankčný úrok nie je kompenzáciou veriteľa za poskytnutie úveru. Zmluvný úrok je totiž odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Sankčný úrok nie je a nemôže byť kompenzáciou tejto ceny finančných prostriedkov. Navyše súd odmietnutím priznania zmluvného úroku konal v rozpore s právnou zásadou, že nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania. Ak však zosplatnením úveru dlžník získa nedôvodnú výhodu v tom, že nie je povinný platiť zmluvný úrok, hoci táto skutočnosť je následkom protiprávneho konania dlžníka, súd konal v rozpore s uvedenou právnou zásadou. Žalobca poukázal na opačný prístup Najvyššieho súdu Českej republiky, napr. rozhodnutie sp. zn. 32Cdo/3830/2014, sp. zn. 31Cdo/2851/1999, sp. zn. 32Cdo/2782/1999, sp. zn. 29Cdo/2606/2000, sp. zn. 33Cdo/113/2008, ktoré nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva. V zmluve bola dojednaná výška nákladov. Dojednanie nákladov úverov znamená odplatu za poskytnutý úver. Žalovaný s uvedenou sumou odplaty súhlasil, na znak čoho zmluvu podpísal. Zmluvný úrok ktorý je súčasťou celkových nákladov, odplaty za poskytnutý úver, je ekonomickým dôvodom poskytovania úverov. Dôsledkom porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas dochádza k zosplatneniu úveru. V prípade, keby mal po zosplatnení žalobca nárok len na vrátenie istiny a časti zmluvných úrokov do zosplatnenia, stratila by sa ekonomická podstata poskytovania úverov z dôvodu, že by žalobca nemal nárok ani len na vrátenie dojednaných celkových nákladov úveru. To znamená, že odplata za poskytnutie úveru by sa v dôsledku porušenia povinnosti dlžníka splácať riadne a včas, znížila v prospech dlžníka a v neprospech veriteľa. Dôsledkom nesplatenia celkových nákladov úveru je úverový obchod v strate v tej výške, aká prislúcha výške nesplatených celkových nákladov podľa zmluvy. Žalobca má za to, že zmluvný úrok po zosplatnení neznamená pre žalovaného dvojité sankciu popri úroku z omeškania z dôvodu, že zmluvný úrok nemá povahu sankcie. Ak by zmluvný úrok povahu sankcie mal, tak by neexistoval nárok žalobcu dojednať akékoľvek celkové náklady v zmluve. Zmluvný úrok je forma odplaty za poskytnutie úveru a nemá charakter sankcie. Zmluvný úrok ako odplata za poskytnutie úveru tak, ako sa ho žalobca domáha žalobou, neprekračuje maximálnu prípustnú výšku odplaty stanovenú osobitným predpisom. Ohľadom spôsobu započítavania úhrad žalovaného, žalobca uvádza, že v zmysle bodu 5.6 Obchodných podmienok pre úver, sa platby od dlžníka voči pohľadávke banke započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí - na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. Žalovaný svojím podpisom potvrdil, že sa s obchodnými podmienkami oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Žalobca na základe uvedeného postupoval tak, že platby započítaval na zmluvné úroky, úroky z omeškania a až následne na istinu. Všetky úhrady vykonané žalovaným boli v plnej miere zohľadnené pri podaní žaloby. Informácie sú obsiahnuté v Aktuálnom stave úveru, ktorý bol prílohou žaloby. Úhrady, ktoré žalovaný realizoval po podaní žaloby, sú uvedené vo vyjadrení žalobcu zo dňa 07.06.2017. Je nesprávne tvrdenie súdu, podľa ktorého mal žalobca ponechať bez povšimnutia úhradu žalovaného po zosplatnení úveru pred podaním žaloby vo výške 440 eur. Suma 440 eur bola zohľadnená pri podaní žaloby v celom rozsahu a nebola ponechaná bez povšimnutia. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Vyjadrenie žalovaného k podanému odvolaniu žalobcu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade

trov konania podľa ustanovenia § 389 ods.1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods.1 CSP.

5. Podľa § 389 ods.1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 389 ods. 1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Povinnosť súdov rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

7. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci neriadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu.

8. Z obsahu spisu v danej právnej veci vyplýva, že predmetom konania je žaloba žalobcu zo dňa 05.08.2016, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny vo výške 4.932,45 eur, zmluvných úrokov z istiny vo výške 407,70 eur (od momentu poskytnutia úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru k 03.01.2014), zmluvných úrokov vo výške 19 % p. a. zo sumy 4.932,45 eur od 04.01.2014 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,00 % p. a. zo sumy 4.932,45 eur od 21. 07. 2016 do zaplatenia, a to všetko titulom neuhradeného zostatku úveru zo zmluvy o úvere č. 5323885513, ktorú uzatvoril so žalovaným dňa 27. 06. 2013, ktorej neoddeliteľnou súčasťou mali byť Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver, Sadzobník poplatkov podľa ktorej zmluvy žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach po 121,85eur, so splatnosťou 1. splátky dňa 16. 07. 2013 a poslednej splátky dňa 16.06.2019 so splatnosťou splátok k 16. dňu v mesiaci. Úroková sadzba bola v zmluve dohodnutá vo výške 19 % ročne, RPMN vo výške 20,74 % a priemerná RPMN vo výške 19,47 %, celková výška nákladov spotrebiteľa bola 3.326, 80 eur. Žalovaný od uzavretia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru poskytnutý úver splatil len čiastočne. Žalobca si uplatnil právo požadovať predčasné splatenie istiny z úveru a ku dňu 03. 01. 2014 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalobca uviedol, že žalovaný po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru časť celkovej dlžnej sumy zaplatil, poslednú čiastkovú úhradu vykonal dňa 20.07.2016. Žalovaný vo výpovedi dňa 01.06.2017 uviedol, že vzhľadom na svoje nepriaznivé finančné pomery spláca úver vo výške 10 eur až 15 eur mesačne, v čase čerpania úveru bol zamestnaný, v dôsledku dopravnej nehody bol dlhodobo práceneschopný a prišiel o zamestnanie. Aktuálne pracuje, manželka je na materskej dovolenke. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 07.06.2017 uviedol, že žalovaný od poskytnutia úveru vykonal úhrady vo výške 669,21 eur, z ktorých bola na poplatky zúčtovaná suma 58,68 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) suma 542,98 eur a na istinu suma 67,55 eur, žalovaný po podaní žaloby vykonal úhrady spolu v sume 45 eur. Výpočet žalovanej istiny je rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 5.000 eur a započítanými úhradami na istinu 67,55 eur, t.j. 4.935 eur s poukazom na bod 5.6. obchodných podmienok pre úver. Žalobca zobral žalobu späť v časti istiny 45 eur a navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.932,45 eur, zmluvné úroky z istiny vo výške 362,70 eur, zmluvný úrok vo výške 19 % p.

a. zo sumy 4.932,45 eur od 04.01.2014 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p. a. zo sumy 4.932,45 eur od 21. 07. 2016 do zaplataenia. Žalovaný vo výpovedi dňa 13.06.2017 uviedol, že súhlasí so zastavením konania v rozsahu čiastočného späťvzatia žaloby. Predložil súdu listinné dôkazy o čiastočných úhradách na poskytnutom úvere zo strany žalobcu. Uviedol, že vie dlh voči žalobcovi splácať žalobcovi v sume maximálne 10 eur mesačne. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti vyčísleného úroku vo výške 45 eur a rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.854,55 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.854,55 eur od 21.07.2016 do zaplataenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur splatných vždy do 25. dňa každého mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplataenia s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 4.854,55 eur, ako aj v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v časti 19 % úroku ročne a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol. Teda súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ako aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a v časti žalovanej istiny vo výške 77,90 eur s prísl. (4.932,45 eur - 4.854,55 eur), ktoré sa stali predmetom odvolacieho konania.

9. Súd prvej inštancie v danej právnej veci v otázke právneho posúdenia veci v spornej právnej otázke (1. nedôvodnosti nároku žalobca na dohodnuté zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, 2. nedôvodnosti nároku žalobcu na požadovanú výšku istiny úveru nad sumu 4.854,55 eur, 3. nedôvodnosti nároku žalobcu na dohodnuté zmluvné úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 362,79 eur) zaujal právny názor s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl., 566 ods.2, § 517 ods.1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), § 3 Nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z., § 497, § 497 a nasl., § 502 ods.1 Obchodného zákonníka, § 1 ods.1, 2, § 2, § 9 ods.9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, že napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že žalobca má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, predpisom lex specialis. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Pokiaľ si strany sporu v zmluve dohodli úrokovú sadzbu 19% ročne, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu na 19% úrok ročne zo sumy dlžnej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, teda od 04.01.2014 až do jej zaplataenia. Uvedeným úrokom sa úročí len istina čerpaného úveru, a to len do splatnosti úveru, v danom prípade do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 03.01.2014, pričom úrok zahrnutý v splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, s úhradou ktorého sa žalovaný dostal do omeškania, bol žalobcovi prisúdený v prisudku sumy 4.854,55 eur. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne zosplatnenej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania, keďže omeškáním dlžníka sa odmena za úver, ktorou nepochybne úrok z úveru je, nezvyšuje. Navyše, je už notoricky známe, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do 03.01.2014 (deň, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru). Po uvedenom dni žalobcovi už nevznikol ďalší nárok na úrok z úveru. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti osobitne žalovaného 19% úroku z úveru od 04.01.2014 do zaplataenia nepovažoval za dôvodnú a zamietol ju. V súlade s tým súd poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/307/2013-51 z 22.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/175/2013-146 z 30.4.2014, č. k. 9Co/927/2015-78 zo 14.9.2016, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. 5. 2012 a v súvislosti s tým aj uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012, v ktorých bola právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Ďalej dospel k záveru, že žalobca nešpecifikoval, aká suma z tej ktorej mesačnej splátky vo výške 121,85 eur splatnej do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pripadla na splátku istiny a aká suma pripadla na splátku úroku, rovnako ako nešpecifikoval výšku istiny úveru zahrnutú v predčasne zosplatnených splátkach. V rozpore s § 132 ods. 2 CSP odkazoval na listinné dôkazy pripojené k žalobe. Je však

vylúčené, aby dlh žalovaného bol v čase podania žaloby 05.08.2016 v rovnakej výške aká bola ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, najmä keď žalovaný po 03.01.2014 realizoval úhrady nielen vo výške 45 eur, v ktorej časti zobral žalobca žalobu späť. Žalovaný od predčasného zosplatnenia úveru do podania žaloby vo veci uhradil sumu 440 eur. Rovnako je vylúčené, aby dlh na zmluvnom úroku za obdobie do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bol v čase podania žaloby 05.08.2016 v rovnakej výške 407,70 eur, resp. vo výške 362,70 eur (po čiastočnom späťvzátí žaloby v dôsledku ďalších úhrad žalovaného), najmä keď žalobca, v rozpore s § 566 ods. 2 OZ započítal z čiastočných úhrad žalovaného na úrok sumu 542,98 eur, pričom žalovaný mal do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zaplatiť (titulom istiny a úroku) úhrnom sumu 731,10 eur. Rozdiel medzi úhradami žalovaného vo výške 669,21 eur a sumou splátok splatných do 03.01.2014 potom predstavuje sumu vo výške 61,89 eur titulom dlhu žalovaného na mesačných splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti. Ďalej dospel k záveru, že započítanie žalovaným zaplatených čiastočných úhrad na úvere na úrok úveru, poplatky je nedôvodné, keď poplatky nie sú uvedené v zmluve, ktorá podľa obsahu textu nemá prílohy.

10. Úlohou odvolacieho súdu v prípade odvolania odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci je posúdiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodne podané, preto je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa ustanovenia § 389 ods.1 písm. b) CSP zrušiť a vec v tejto časti vrátiť súdu prvej inštancie z dôvodov nižšie uvedených.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd - neaplikoval príslušnú právnu normu, t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu, - aplikoval nesprávnu právnu normu, t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú, - obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo - správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

12. Ochranu spotrebiteľa v súčasnom právnom poriadku zabezpečuje celý komplex právnych noriem ako verejného práva, tak i práva súkromného. Verejnoprávnu ochranu spotrebiteľa garantuje najmä zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý od 01. 07. 2007 zrušil predtým platný zákon č. 634/1992 Zb., ktorého predmetom je úprava práv spotrebiteľov a povinností výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa a označovanie výrobkov cenami. Naproti tomu súkromnoprávna ochrana spotrebiteľa náleží Občianskemu zákonníku a samostatným zákonom, ktoré boli prijaté v nadväznosti na niektoré smernice Európskej únie, týkajúce sa spotrebiteľov. Právna úprava spotrebiteľov bola výrazným spôsobom posilnená v dôsledku prijatia zák. č. 150/2004 Z. z. počínajúc dňom 01. 04. 2004, kedy bola prvá časť Občianskeho zákonníka doplnená V. hlavou, ktorá v ustanovení § 52 - § 60 upravovala spotrebiteľské zmluvy a osobitný typ spotrebiteľskej zmluvy, spotrebiteľskú zmluvu o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch. V pôvodnom znení ustanovenia § 52 ods. 1 OZ platnom do 31. 12. 2007 sa zákonodarca pokúsil o vymedzenie spotrebiteľskej zmluvy a podľa tohto spotrebiteľská zmluva musela spĺňať nasledovné pojmové znaky: a) ide o niektorú zo zmluvných typov uvedených v 8. časti OZ, b) zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a c) spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. K zmene vymedzenia spotrebiteľskej zmluvy došlo následne zák. č. 568/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona SNR č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bolo novelizované ustanovenie § 52 ods. 1 OZ tak, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Zmyslom zavedenia osobitnej úpravy spotrebiteľských zmlúv do právnej úpravy bola teda zvýšená ochrana slabšieho účastníka záväzkových vzťahov, ktoré vznikajú pri predaji tovarov alebo pri poskytovaní služieb, pričom pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určí dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť s tým, že ide o zmluvu, ktorá sa uzatvára za rovnakých zmluvných podmienok s väčším počtom spotrebiteľov. Spotrebiteľské zmluvy sa preto označujú ako štandardné zmluvy, typové zmluvy alebo zmluvy adhézne, v ktorých zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ. Zákon č.568/2007 Z. z. v novom ods. 2 § 52 OZ zakotvil pravidlo o spôsobe

aplikácii ustanovení občianskeho zákona o spotrebiteľských zmluvách a predpísal povinnú aplikáciu tých ustanovení zákona, ktoré upravujú právne vzťahy, v ktorých je účastníkom spotrebiteľ, za podmienky, že tieto ustanovenia sú v jeho prospech s tým, že odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Uvedený zákon, ktorý s účinnosťou od 01. 01. 2008 nahradil ustanovenie § 52 OZ novým znením, v prechodnom ustanovení § 879j OZ zaviedol nepravú spätnosť pôsobnosti tohto zákona. Doterajšie ustanovenie § 52 ods. 2 OZ bolo však nejasné a vyvolávalo viacero otázok o dôvode jeho zaradenia do zákona, keďže tento nie je uvedený ani v dôvodovej správe, ktorá len konštatuje, že „zavádza absolútnu neplatnosť dojednaní, ktoré obchádzajú ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách“. Ako to potvrdila nejednotná rozhodovacia prax súdov, zostalo preto sporné, či zákon pod formuláciou „všetky ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ“ má na mysli len ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo aj ustanovenia Obchodného zákonníka a iných zákonov, v ktorých vystupuje v zmluvnom vzťahu spotrebiteľ. Zvlášť vo vzťahu k ustanoveniu §53 OZ, ktoré obsahuje výpočet zmluvných podmienok, ktoré majú za účel ochraňovať spotrebiteľa tým, že zakotvenie neprijateľnej zmluvnej podmienky do zmluvy je sankcionované absolútnou neplatnosťou takéhoto ustanovenia a vzťahuje sa na všetky druhy a typy zmlúv, v ktorých ako účastníci vystupujú spotrebiteľ a dodávateľ bez ohľadu na to, či daný zmluvný typ upravuje Občiansky zákonník, Obchodný zákonník alebo iný zákon. Jednoznačnú odpoveď prináša až zák. č. 102/2014 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01. 05. 2014 dopĺňa ustanovenie § 52 ods. 2 OZ o vetu tretiu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Zákonodarca tak definitívne odstránil doterajšie pochybnosti o tom, ustanovenia ktorého právneho predpisu sa použijú prednostne v právnych vzťahoch, týkajúcich sa spotrebiteľa. Nakoľko právny predpis, ktorého súčasťou uvedené ustanovenie je, nemá prechodné ustanovenia, znamená to, že od jeho účinnosti sa predmetné ustanovenie vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (porovnaj rozsudok NS SR 3 MCdo 12/2014 z 21. 04.2015, 8 MCdo 1/2014 z 30. 03. 2015). Dosiaľ sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala úprava o neprijateľných podmienkach. Ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy účinnej od 13. júna 2014, bude potrebné pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 OBZ, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 OBZ. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Ak sa podľa § 262 OBZ dohodne uzavretie spotrebiteľskej zmluvy takého typu, aký upravuje Občiansky zákonník, tak rovnako okrem pojmového vymedzenia a podstatných náležitostí sa bude spravovať Občianskym zákonníkom. Zásadná zmena nastáva v dĺžke premlčacej doby. Podľa Občianskeho zákonníka (§ 101) je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka štvorročná (§ 397 OBZ). Na uplatnenie práv zo spotrebiteľských zmlúv bude potrebné aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku, teda trojročnú premlčaciu dobu.

13. V predmetnej právnej veci nárok žalobcu voči žalovanej vznikol z úverovej zmluvy, ktorú zmluvné strany uzatvorili dňa 27.06.2013 podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka absolútnym obchodom, ktorý sa bez ohľadu na charakter účastníkov riadi ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka. Napriek povahe výlučného obchodného záväzku je však predmetná zmluva o úvere s ohľadom na skutočnosť, že žalovaná ako jedna zo strán tejto zmluvy pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a taktiež vzhľadom na skutočnosť, že zmluva bola žalobcom vopred pripravená, zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, na ktorú je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva a to zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Smernicu rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a Zákon o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nepochybne je totiž zmluvou typovou, uzatvorenou medzi veriteľom, ktorý bol podnikateľom a predmet konania sa týkal jeho podnikateľskej činnosti (dodávateľ) a žalovanou ako spotrebiteľom, ktorá nemala možnosť jej predformulovaný obsah ovplyvniť a teda pri vzájomnej kontrakcii bola zjavná faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

14. Pokiaľ súd prvej inštancie zaujal vo veci právny názor, že žalobca nemá nárok na v žalobe uplatnené zmluvné úroky vo výške 362,70 eur a 19 % p. a. zo sumy 4.932,45 eur od 04.01.20014 do zaplattenia a že v časti uplatneného nároku žalobcu na zaplattenie istiny úveru nad sumu 4.854,55 eur s prísl. je žaloba nedôvodná, odvolací súd dospel k záveru o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti.

15. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (arbitrárnosť). Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

16. Odvolací súd viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti je nepreskúmateľné, pretože nie je zrejmé, z akých myšlienkových úvah vychádzal, keď prijal záver, že žalobca nemá nárok na zaplattenie v žalobe uplatneného (celého) zmluvného úroku a že v časti uplatneného nároku žalobcu na zaplattenie uplatnenej istiny úveru nad sumu 4.854,55 eur (t.j. v sume 77,90 eur) je žaloba nedôvodná. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na obsah spisu, listinné dôkazy predložené žalobcom, najmä obsah zmluvy o úvere a to čl. 2. zmluvy (čl.4 spisu), obchodné podmienky pre úver a to čl. 5.6. obchodných podmienok pre úver (čl.5 až 10 spisu) a špecifikáciu uplatneného právneho nároku žalobcom (čl.17 až 19, čl.46 až 48 spisu). Tento svoj vyššie uvedený záver súd prvej inštancie dostatočne právne nedoargumentoval.

17. V danej právnej veci súd prvej inštancie bez procesnej obrany žalovaného sám riešil danosť uplatneného právneho nároku žalobcu na požadovaný zmluvný úrok (celý v žalobe uplatnený), ako aj časť nepriznanej istiny úveru vo výške 77,90 eur, keď predtým dospel k záveru, že predmetnú zmluva bola platne a riadne uzatvorená. Súd prvej inštancie svoj právny záver o tom, že uplatnený právny nárok žalobcu - požadovaný úrok vo výške 19 % ročne z istiny po zosplattení úveru žalobcovi nepatrí, odôvodnil s poukazom na akceptovanie názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ústavným súdom SR vo veci sp. zn. IV ÚS 476/2012, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod R 59/98, na rozhodnutia odvolacieho súdu v Nitre a v Prešove v obdobných veciach, pričom súd prvej inštancie sám právnu argumentáciu k uvedenému právnemu záveru nepodal. Z uvedeného mal odvolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom tohto právneho záveru súdu prvej inštancie stranám sporu náležité dané nebolo, čo robí jeho rozhodnutie arbitrárnym a nepreskúmateľným. Súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal v dôvodoch svojho rozhodnutia v časti zamietnutia požadovaného zmluvného úroku do predčasného zosplattenia úveru s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a to s čl.2 zmluvy o úvere (a jej neoddeliteľných súčasť), ako aj obchodnými podmienkami pre úver, najmä s čl.5.6. obchodných podmienok z pohľadu nepriznanej zamietajúcej časti uplatneného právneho nároku žalobcu, s prihliadnutím na špecifikáciu uplatneného právneho nároku žalobcom (čl.17 až 19, čl.46 až 48 spisu).

18. Arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti mala za následok , že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 389 písm. b) CSP a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný vyššie uvedeným názorom odvolacieho súdu vec opätovne preskúma, oboznámi sa s obsahom zmluvy a Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami vrátane dojednaní o dôsledkoch vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, posúdi správnosť a dôvodnosť žalobcom uplatnených nárokov, vyporiadajúc sa s odvolacími námietkami odvolateľa.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods.2 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať tak, ako je vyššie uvedené odvolacím súdom.

20. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).